1827. Nr. 13.

DRENTSCHE COURANT.

DINGSDAG, DEN 13 FEBRUARIJ.

'S GRAVENHAGE, den 9 Februarij.

Men heeft hier thans uit Hamburg het stellig bericht, dat Z. M. schip *Waterloo* op het zand voor Helgoland ten anker ligt. Ook zijn bij het ministerie van marine en kolonien brieven ontvangen van den 27 januarij, aan boord van gemeld schip geschreven, welke melden, dat het den 25sten op de reede van Helgoland was aangekomen en op omtrent 12 vademen water het anker had laten vallen. Het schip ligt er in goeden staat.

— In de parijsche couranten vindt men uittreksels uit de engelsche dagbladen, van den 3den dezer, en onder anderen een artikel, uit het avond-blad *the Courier* overgenomen, waarin gemeld wordt, (volgens tijdingen van Batavia, van den 9 October,) dat, omtrent den 1sten dier maand, tusschen de hollandsche magt, onder bevel van den generaal *van Geen*, en de opstandelingen, aangevoerd door Diepo Negoro, [illegible] de hollandsche magt vernield is geworden; en dat de generaal zelf te Samarang terug gekeerd is, zonder van een eenig mensch vergezeld te zijn; dat het gevecht tusschen Solo en Samarang plaats had gehad; dat Palamboenj nog in het bezit der oproerlingen was, en eindelijk dat de Hollanders een groot gedeelte hunner troepen uit Celebes geligt hebbende, de koningin van Boni weder te veld was getrokken en men vreesde, dat de Hollanders uit dat eiland zouden verdreven worden.

Men heeft hier geene berigten van een zoo ongunstigen aard ontvangen en volgens verzekering der Staats-Courant van heden is daarvan bij ons Gouvernement ook niets bekend.

— Het ijs heeft zich dezer dagen, vooraan in den Rijn, de Waal en ook in de Maas, zeer dik opeen gepakt en vastgezet, zoo dat men op verscheidene plaatsen die rivieren met zware lasten kan passeren. Sedert den 5den is het rivier-water vallende.

— Van Keulen wordt geschreven: De groote menigte sneeuw doet, bij eene spoedige dooi, zware overstroomingen vrezen, en reeds heeft men zich, hier en daar, daarop voorbereid.

BRUSSEL, den 8 Februarij.

Bij het ontwerp van wet op de organisatie van de regterlijke magt wordt voorgedragen de omschrijving van de onderscheidene kantons, welke zullen uitmaken de ressorten van de arrondissementsregtbanken, en van de provinciale hoven, in zoo verre dezelve met de functien dier regtbanken belast zullen zijn; met de opgave van de hoofdplaatsen der kantons, en alzoo van de gemeenten, in welke de kantons-geregten moeten gevestigd wezen:

Vriesland, eerste arrondissement Leeuwarden, eerste klasse, Menaldumadeel vijfde, Dokkum vijfde, Barwerderadeel, Idaarderadeel vijfde, Tietjerksdeel vijfde, Franeker vierde; tweede arrond., Schoterland vierde, Smallingerland vijfde, Stellingwerf vijfde, Sloten vijfde en Hindlopen vijfde klasse.

Overyssel, één arrondissement, bevattende de kantons Zwolle derde klasse, Kampen vierde, [illegible] Staphorst vijfde, Daventer vierde, Raalte vijfde, Almelo vierde, Enschede vijfde, Oldenzaal vijfde, Ootmarsum vijfde en Goor vijfde klasse.

Groningen, één arrondissement, bevattende de kantons Groningen derde klasse, Hoogezand vijfde, Zuidhorn vijfde, Bedum vijfde, Appingadam vierde, Zuidbroek vierde, Nieuwe Pekel-A vijfde klasse.

Drenthe, één arrondissement, bevattende de kantons Assen van de vierde klasse, Dalen en Meppel, beide van de vijfde klasse.

Het ontwerp van wet voor de buitengewone uitgaven over het jaar 1827, het welk in October ll. is voorgedragen, doch door de tweede kamer der Staten-generaal verworpen, bedroeg voor het eerste onderdeel ruim *f* 13,500,000, en dat, het welk dezer dagen is ingeleverd, bedraagt ruim *f* 16,500,000. De uitgave voor de binnenlandsche zaken en den waterstaat is bij de tweede voordragt om de *f* 1,500,000 verminderd, doch voor de zeemagt, voor welke bij de eerste begrooting niets was voorgesteld, is bij de tweede in het eerste onderdeel eene som van *f* 1,000,000 voorgedragen. Het tweede onderdeel, voor hetwelk bij de eerste voordragt mede geene som voor de zeemagt en de kolonien was voorgesteld, wordt bij de laat-

ste met ƒ 1,400,000 voor dat departement verhoogd, en alzoo tot ruim 7 millioenen gebragt.

ASSEN, den 12 Februarij.

Gisteren is te Odoorn het huis van den landbouwer *Klaas Sanders* afgebrand; de levendige have is gered, maar verder niets. De oorzaak van dit ongelnk is onbekend.

— Van den 2 tot en met den 8 dezer zijn te Groningen overleden 24 ouden en 16 jongen, te zamen 40.

LONDEN, den 5 Februarij.

De Courier zegt, dat de hoop op het behoud van den vrede zeer is toegenomen, sedert de uitvoering der verpligtingen, welke Frankrijk jegens Engeland had aangegaan, zoo als het terug roepen van deszelfs ambassadeur en het vertrek der zwitsersche troepen uit Spanje, en sedert de stellige verzekering, door de verbonden mogendheden aan Koning *Ferdinand* gegeven, dat zij zijn gedrag en den loop der gebeurtenissen niet goedkeurden.

— Te New-York is een comité bijeen geroepen, ten einde middelen te beramen, om de Grieken onderstand in levensmiddelen en kleedingstukken te zenden; behalve de particuliere inschrijvingen, is er gesproken, om van het congres eene aanzienlijke som tot dat einde te verzoeken.

— Eenige nadere bijzonderheden zijn bekend geworden omtrent hetgeen *Bolivar*, na zijne aankomst te Bogota, verrigt heeft. Hij is begonnen met het gebied geheel in handen te nemen. Hij heeft vele misbruiken, welke bestonden, weggenomen, en den vervallen toestand, waarin het gemeenebest zich bevond, door krachtige maatregelen zoeken te herstellen. Men hoopte, dat de rust weldra zou hersteld zijn en dat *Paëz* zich aan den bevrijder zou onderwerpen, of zich met hem verzoenen.

De prins *de Polignac*, ambassadeur van Frankrijk, is hier terug gekomen.

De Generaal *Beresford* is te Plijmouth gearriveerd.

PARIJS, den 4 Februarij.

Het schip *Jaco VI* is van Rio-Janeiro, te Brest aangekomen, van waar het den infant don *Miguel* naar Brazilie moet overbrengen.

— Van Madrid wordt geschreven, den 25 Januarij: Omtrent het gevecht van Corucho vernemt men, dat de uitgewekenen, die daaraan deel genomen hebben, ongeveer elf duizend man sterk waren, terwijl de troepen van het Regentschap, onder bevel van den graaf *de Villaflor*, niet meer dan zeven duizend man bedroegen. Gedurende den geheelen dag werd van wederzijde vrij hevig gestreden en scheen de overwinning bijna onbeslist, toen het gerucht zich verspreidde onder de bende van den marquis *de Chaves*, dat de Engelschen geland en naar Beira in marsch waren, hetgeen veel verwarring en eindelijk eene volkomene wanorde ten gevolge had. De officieren en zelfs de aanvoerders, behalve de burggraaf *de Canellas*, sloegen het eerst op de vlugt en werden spoedig door de soldaten gevolgd, terwijl velen hunner naar de constitutionelen overliepen.

Te Almeida poogden zich de vlugtenden weder te organiseren, doch naauwelijks waren zij hiermede begonnen, toen bijna het geheele corps van den brigadier *Magessi* besloot gebruik te maken van de amnestie door de Regentes beloofd, en zich ter beschikking van den graaf *de Villaflor* stelde. Dit brigt op nieuw schrik onder de overige opstandelingen, die nu naar spaansch grondgebied de vlugt namen en daar in eene zeer onstuimige vergadering den marquis *de Chaves* van het opperbevel afzetteden en den burggraaf *de Montalegre* in zijne plaats benoemden. Deze echter heeft slechts dufzend man kunnen vereenigen, waarmede hij, zoo men zegt, door Tras-os-Montes naar Portugal teruggekeerd is. De overige opstandelingen zijn verstrooid in kleine detachementen, waarvan sommige waarschijnlijk de grenzen weder overgetrokken zullen zijn.

— Den 6 Februarij. Bij de Gedeputeerden is [illegible] wet tot verhooging der brievenporten.

De pogingen van eenigen, om nog wijzigingen in de wet te bekomen, hebben niets mogen baten en is de wet met 218 tegen 74 stemmen doorgegaan. Het gering getal der leden, welke zich tegen deezen maatregel hebben verklaard, versterkt de gedachte, dat de wet tegen de drukpers door de Kamer der Gedeputeerden niet zal verworpen worden.

De Kamer der Pairs heeft de wet op de jurij met 155 stemmen tegen 18 aangenomen, na daarin zeer belangrijke veranderingen te hebben gemaakt.

— Men heeft hier berigten uit Madrid van den 27sten der vorige maand. Ook daarin wordt gezegd, dat de portugeesche uitgewekenen, die gezamelijk in Minho, Beira en Tras-os-Montes gelegen en daaruit verjaagd zijn, grootendeels en wel die der twee laatste provincien weder over de grenzen in Portugal zijn teruggekeerd over Hinojosa en Freixenada. Die van Minho deelt men, dat ook op nieuw de grenzen overgetrokken waren, doch daaromtrent had men geene stellige berigten. Vrij zeker is het ondertusschen, dat de oprovrigen uit Beira en Tras os Montes de Douro gepasseerd zijn, zonder eenige tegenstanding van de zijde van het Spaansch gouvernement, en dat zij zelfs in Spanje middel hebben gevonden, om zich van nieuwe wapenen te voorzien, daar vele, om hunne vlugt te bespoedigen, hunne

wapenrusting weggeworpen hadden. Nog verhaalt men, dat den raden toen de nederlaag der zoogenaamde portugesche roijalisten te Madrid bekend was, van daar eene aanzienlijke som, die door eenigen op niet minder dan 8 millioen realen geschat wordt, naar de grenzen gezonden is, ten einde hen in staat te stellen, om een nieuwen inval te wagen.

Het ontbreekt niet aan lieden, die geen vertrouwen hebben in de verzekeringen van het Gouvernement van volstrekt neutraal te zullen blijven, en die meenen, dat noch de engelsche ambassadeur, noch die van Portugal daaraan geloof slaan. Deze zouden aan den heer *Salmon*, den minister van Buitenlandsche zaken, afgevraagd hebben, waarom toch het Gouvernement, dat niet onkundig kan zijn van de punten, langs welke de oproerigen in Spanje terug zouden komen, juist die punten ontbloot van troepen had gelaten, terwijl het te Talaveijra en andere plaatsen zoo veel krijgsmagt onnut bijeengebragt heeft.

MENGELWERK.

Over de aanwending der Chlorureten.

De Commissie, belast met de bereiding, het beproeven [illegible] Chlorureten, voldoende aan hetgene zij aan beloofd, om, namelijk, een nader verslag te geven omtrent de aanwending der Chlorureten, alleen om derzelver gebruik meer nuttig en algemeen te maken, heeft geoordeeld, in deze opgave grootendeels een kort uittreksel te geven van de waarnemingen, welke de heer *Labarraque*, in verscheidene Mémoires en korte Notices, heeft publiek gemaakt; alsmede van ongedrukte ons ter hand gekomene stukken, en van proeven door ons zelven reeds genomen. De Commissie acht het van des te meer belang, om zulks door middel der Courant ter kennis van het geneeskundig publiek, voornamelijk ten platten lande, te brengen, als hetzelve niet zoo gemakkelijk zich bovengenoemde stukken alle kan aanschaffen, en dus onkundig zoude blijven van de gevallen, waarin deze Chlorureten reeds met zoo veel nut zijn aangewend.

De gevallen, waarin men gewoonlijk den Chlorine-kalk aanwendt, zijn de volgende:

Behandeling van een Lijk.

De noodzakelijkheid, en somtijds het gevoel van eene godsdienstige en teedere herinnering, die de scheiding zoo moeijelijk maakt, is dikwijls de oorzaak, dat men de lijken te lang onbegraven laat. Wanneer men nu verpligt is, zulk een lijk, reeds tot eenen aanmerkelijken graad van verrotting geworden, te naderen, zorge men eerst voor een vat, waarin men 24 kannen (twee emmers) water doet en in hetzelve uitstort ½ ned. pond goed verzadigde Chlorine-Kalk (*), welk mengsel sterk moet geroerd worden. Vervolgens wordt een groot laken geheel door-nat gemaakt met genoemd vocht en zeer schielijk over het lijk uitgestrekt. Weldra zal alle reuk ophouden. Men drage verder zorg, om dikwijls het laken weder nat te maken, ten einde de vernieuwing van den stank voor te komen.

Op deze wijze heeft men in Parijs de geregelijke opening naauwkeurig kunnen doen van een lijk, hetwelk, in het warmste van den zomer, reeds 32 dagen was begraven geweest. Zoo kan men den dikwijls hoogst onaangenamen reuk bij het begraven wegnemen, door slechts een kommetje met Chlorine-water in de kist te plaatsen, en zoo kan men ook anatomische præparaten, zelfs in de warmste klimaten, bewaren.

Zuivering van lang gehouden Secreten, kommen, waarin de Urine uitloopt en dergelijken.

Men vermengt 6 ned. looden (4 oude looden) Chlorine-kalk naauwkeurig met 2½ kannen (ongeveer 3 fleschen) water, en verspreidt deze oplossing op en in de bovengenoemde secreten, kommen enz. Indien de stank niet spoedig geheel weg is, dient men de bewerking, na 8 of 10 minuten, te herhalen. — Wanneer men zulk eene plaats voor het eerst opent, verspreidt de verstikkende lucht zich overvloedig door alle de vertrekken van het huis. Hiertegen kan men zich genoegzaam wapenen, door onder de deuren, op een stuk papier, eene lange streep Chlorine-kalk te leggen, en groene doeken, gedoopt in eene oplossing van denzelven, achter dezelfde deuren te hangen; op deze wijze zal de stank niet doordringen.

Eene zeer afdoende proef heeft de Commissie genomen door in een lokaal van drie schreden lang, 2 schreden breed en 6 voeten hoog, waarin 4 vaten geplaatst waren, geschikt voor de dagelijksche behoefte van 150 menschen, den hoogst bedorven dampkring vrij spoedig geheel te herstellen, door daarin uitgegeten en gedeeltelijk neder te zetten ½ flesch vloeibaren Chlorine-kalk, verdund met één flesch water.

Bedorven Water.

Vervolgens is de Chlorine-kalk nog ten uiterste dienstig, om geheel bedorven water weder goed en drinkbaar te maken; ten welken einde men 3 of 6 ned. looden, (omtrent 2 of 4 oude looden,) verschillende naar den graad van bederf, vooraf in water opgelost en helder afgegoten, langzamerhand

(*) De ontkleurende en bederfwerende eigenschap van deze stof wordt zwakker door het lang bewaren.

op 250 kannen (19 emmers) bedorven water doet, dit gedurig geroerd worden. Indien er te veel Chlorine mogt bijgekomen zijn, en het water, wegens den daardoor aangenomenen Chlore-smaak, niet geheel drinkbaar is geworden, stelt men hetzelve slechts eenige oogenblikken aan de lucht bloot en filtreert hetzelve of laat het bezinken.

(het vervolg hierna.)

ADVERTENTIEN.

Meppel, den 8 Februarij 1827. Heden overleed alhier, aan eene beroerte, in den ouderdom van vijf-en-vijftig jaren, de Wel Ed. Gestrenge Heer en Mr. JOHANNES ENGELENBERG, in leven *Ontvanger van 's Rijks Belastingen* en *Advokaat* ter dezer stede.

Wegens de uitgebreide betrekkingen des overledenen wordt hiervan, door deze, in plaats van door rouw-brieven, kennis gegeven.

Ten overstaan van Mr. *A. Homan*, Notaris te Assen, zullen te Exterveen, gemeente Anloo, bij het huis bewoond door *Jacobje Hoving* en kinderen, aan het waagwater de Oostermoersche vaart, door *Berend Strenge*, te Annerveen, en *Arend Homan*, te Taarlo, op donderdag den 22 februarij 1827, des voordemiddags te 10 uren, publiek worden verkocht, 500 zeer zware op stam staande EIKENBOOMEN, waaronder eenige geschikt tot molen-assen, voor scheeps-timmerwerk, enz.; alsmede 50 zeer zware op stam staande Eschen.

Assen, den 12 Februarij 1827. A. HOMAN, *Notaris.*

Op den 6 en 7 Maart aanstaande zullen, door den ondergeteekenden Notaris, in de boschen te Amelte, nabij Assen, te beginnen 's morgens tien uur, publiek worden verkocht, meer of min vier duizend GEKAPTE DENNEN, in perceelen, meest geschikt voor Spoorhout en Oplangen, waaronder echter ook Stijlen, Platen en ligte Balken.

A. HOMAN.

Mr. *Gerhardus Lambertus Kniphorst*, openbaar Notaris te Meppel, is voornemens, ten gevolge daartoe bekomen authorisatie, ten verzoeke der voogden van den minderjarigen *Jacob Gold* van Kolderveen, op vrijdag den 16 dezer loopende maand Februarij, des voormiddags te 10 uur, in de Herberg aan de Dieverbrug, publiek te verkoopen een BOEREN-ERVE, gelegen op de Hooge-Smilde aan genoemden minderjarigen toebehoorende, en in huure bewoond en in gebruik bij *Albert Kiers*, en wel in perceelen en waaromtrent nadere aanwijs op het goed zelve bij den meijer kan worden verkregen; kunnende men tevens ten kantore van opgemelden Notaris, met betrekking tot de bezigen van eigendom en veil-condition, worden geinformeerd.

Een knecht, liefst niet onder de 30 jaren oud, van goede getuigschriften voorzien, met vee kunnende omgaan, en eenigzins met den tuin-arbeid bekend, primo Mei 1827 dienst begerende, vervoege zich bij Dr. *Sluis* te Assen.

Iemand genegen zijnde met Mei aanstaande eene som van *f* 4000-00, tegen eene jaarlijksche interest van 5 pCt., en verband van toereikende onbezwaarde vaste goederen, te negotieeren, adresseere zich in persoon of met gefrankeerde brieven, bij den Verificateur *Wijndels* te Assen.

Bij J. OOMKENS, te Groningen, is gedrukt en wordt heden uitgegeven: SCHADELOOSSTELLING *voor het* VERLIES, *hetwelk* DE DOOD *veroorzaakt, door het* EVANGELIE VERZEKERD. — Eene LEERREDE over *1 Corinthen XV 35—42*, door J. P. *AMSHOFF*, *Predikant* te *Emmen*, uitgesproken na het overlijden van Z. Wel Eerw. Schoonzoon J. A. KARSTEN, *in leven Doctor der H. Godgeleerdheid en Predikant te* [illegible] 8°, à 40 cents. — Uitgegeven ten behoeve der Noodlijdenden, te Groningen.

MIDDELPRIJZEN VAN GRANEN, enz.

TE MEPPEL, *op de markt van den 9 Februarij.*

Rogge, het mud	*f* 5 - 25	Veen-Boekweit	*f* 3 - 58
Boekweit, het mud	- 4 - 91	Boter, 1½ pond	- 1 - 65

TE KOEVERDEN, *op de markt van den 18 December.*

Rogge, het mud	*f* 5 - 40	Boter, het pond	*f* 0 - 80
Boekweit, het mud	- 3 - 90		

TE HOOGEVEEN, *op de markt van den 6 Februarij.*

Rogge, het mud	*f* 6 - 60	Boter, het pond	*f* 0 - 80
Boekweit, het mud	- 4 - 50		

BEURS-COURANT van NEDERLAND.

Amsterdam, den 9 Februarij.

Werk. Schuld 2½ pCt.	51⅛ à 52	Amer. Stocks	[illegible]
Restant Uitg. ditto	⅛ à ⅛	Loterijen	0 à 0
Kans-Billetten	*f* 18 à ¼	Loterijen	87½ à 88
		Ned. Handelmaats.	86½ à 86¾

155ste KONINKLIJKE NEDERL. LOTERIJ.

Zesde klasse, 27ste lijst.

Nr. 19291,	een prijs van *f* 1000	Nr. 14868,	een prijs van *f* 1000
— 7887,	» » » - 1000	— 2463,	» » » - 1000
— 9260,	» » » - 1000	— 23183,	» » » - 1000
— 20934,	» » » - 1000	— 24218,	» » » - 1000
— 893,	» » » - 2500	— 28025,	» » » - 2000
— 15463,	» » » - 10,000	— 32035,	» » » - 1000
— 28954,	» » » - 1250	— 17676,	» » » - 1000
— 919,	» » » - 100,000		

Te Assen bij C. *VAN GORCUM*, Provinciale Drukker.